

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ

ชื่อหลักสูตร ร้านกาแฟสร้างอาชีพ
จำนวน ๓ ชั่วโมง

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

จากการมุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนทุกช่วงวัย “เรียนดีมีความสุข” โดยการจัดการเรียนวิชาชีพระยะสั้นให้กับประชาชนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานบริบทของพื้นที่จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนหรือกลุ่มผู้สูงอายุและการพัฒนาทักษะชีวิตในการเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันยุคดิจิทัลที่จะต้อง “จับต้องได้ส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอาชีพเพื่อการมีงานทำ Reskill Upskill” และออกไปรับรองตามความรู้ความสามารถ Reskill คือการสร้างทักษะใหม่ที่จำเป็นในการทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการขณะที่ Upskill คือการพัฒนาเพื่อยกระดับทักษะเดิมให้ดีขึ้นการเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประชาชนใช้เวลาว่างหลังจากฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตรโดยการรวมกลุ่มกันประกอบอาชีพเสริมได้แก่การทำร้านกาแฟเพื่อเป็นอาชีพเสริมอีกทางหนึ่งเพื่อรองรับการเติบโตในอนาคตสามารถสร้างรายได้สามารถต่อยอดผลิตภัณฑ์และส่งเสริมการขายออนไลน์รองรับตลาดที่กว้างขึ้นให้กับกลุ่มวิชาการร้านกาแฟสร้างอาชีพ สกร.ระดับอำเภอเมืองมหาสารคามได้เป็นอย่างดี

ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานสนองกับนโยบายและภารกิจเร่งด่วนดังกล่าวได้เห็นความสำคัญของการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพระยะสั้นตามความสนใจของกลุ่มเป้าหมายประชาชนในพื้นที่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพระยะสั้นให้กับประชาชนทั่วไปตามความสนใจเพื่อลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ในครัวเรือนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุขและเป็นการสร้างอาชีพให้เกิดความมั่นคงต่อไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ความเป็นมา	๑
จุดประสงค์การเรียนรู้	๑
เป้าหมาย	๑
ระยะเวลา	๑
เนื้อหาหลักสูตร	๒
การจัดการเรียนรู้	๒
สื่อการเรียนรู้	๒
การวัดและประเมินผล	๒
การจบหลักสูตร	๒
โครงสร้างหลักสูตรการร้านกาแพสร้างอาชีพ	๕
แบบทดสอบก่อนเรียน	๖
ใบความรู้	๗
แบบประเมินผลงานผู้เรียน	๙
แบบทดสอบหลังเรียน	๑๐

หลักสูตร “ร้านกาแฟ สร้างอาชีพ”

ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร

คำว่า “Café” มาจากภาษาฝรั่งเศส แปลความหมายได้สองแบบคือ กาแฟ (Coffee) และ ร้านกาแฟ (Coffee House) ย้อนประวัติศาสตร์ไปกว่าห้าร้อยปี Café/Coffee House แห่งแรกที่มีบันทึกไว้ เกิดขึ้นที่กรุง คอนสแตนติโนเปิล แห่งอาณาจักรออตโตมัน (เมืองอิสตันบูล ประเทศตุรกีในปัจจุบัน) ปลายศตวรรษที่ ๑๕ ในยุค นั้นกาแฟได้รับความนิยมในครัวเรือนอยู่แล้ว ดังนั้นการใช้บริการร้านกาแฟจึงเป็นมากกว่าการบริโภคกาแฟ โดย Café ยุคแรกเริ่มนั้นใช้เพื่อพบปะสังสรรค์ ฟังดนตรี ชมการแสดง เล่นเกมกระดานและการพนัน เมื่อผู้คนจวนจวน มารวมตัวกัน จึงเกิดการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร บทบาทของ Café ในแง่ของสถานที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้เติบโตและมีอิทธิพลมาก จนทำให้คนสมัยนั้นขนานนาม Café ว่าเป็น “สมาคมของผู้รอบรู้” (Schools of the Wise)

วัฒนธรรมการดื่มกาแฟในยุโรปเกิดขึ้นช่วงกลางศตวรรษที่ ๑๗ จากเหล่าพ่อค้าที่เดินทางติดต่อค้าขายกับ โลกอาหรับ เดิมทีชาวยุโรปมักใช้เวลาว่างนั่งพักผ่อนตามโรงเหล้า Café จึงเป็นทางเลือกใหม่ในการสังสรรค์ที่ ปราศจากเครื่องดื่มเมาเป็นสื่อกลาง รวมทั้งได้เปลี่ยนบรรยากาศจากความมืดสลัวอึมครึมของโรงเหล้า ด้วย สภาพแวดล้อมใหม่ๆ นี้เอง จึงดึงดูดผู้คนหลากหลายประเภท เช่น นักวิชาการ ปัญญาชน พ่อค้า ศิลปิน และทำให้ Café เริ่มเพิ่มจำนวนเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายที่อังกฤษในศตวรรษที่ ๑๘ Café กลายเป็นแหล่งชุมนุมถกเถียงของ นักวิชาการ จนถูกตั้งชื่อเล่นว่า มหาวิทยาลัยหนึ่งเพนนี (Penny Universities) สื่อความหมายว่าผู้คนมาหาความรู้ ได้ด้วยการซื้อกาแฟหนึ่งแก้วในราคาหนึ่งเพนนี ขณะที่บางแห่งเป็นพื้นที่เจรจาธุรกิจของเหล่าพ่อค้าและนักเดินเรือ ซึ่งเหลือเชื่อว่าการพบปะกันใน Café จะจุดประกายสู่กิจการธนาคารและประกันภัยขึ้นมาได้ เช่น บริษัทประกัน Lloyd’s of London Insurance Company มีต้นกำเนิดจาก Edward Lloyd’s Coffee House และยังคงดำเนิน กิจการมายาวนานจนถึงปัจจุบันในช่วงเวลาของการปฏิวัติฝรั่งเศส Café ทั่วมือง Paris ถูกใช้เป็น #พื้นที่สำคัญ สำหรับการวางแผนและเผยแพร่แนวคิดอุดมการณ์ทางการเมือง ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อความสำเร็จของ ขบวนการปฏิวัติ ทั้งหมดทำให้เห็นว่า Café มีบทบาทในชีวิตของคนเรามาตลอดประวัติศาสตร์ ไม่เพียงกับชีวิต ส่วนตัวในแง่การบริโภคสินค้าหรือการพบปะสังสรรค์ แต่ Café ยังเป็นพื้นที่ที่ผู้คนใช้เพื่อการปฏิสัมพันธ์กับสังคม วงกว้างในแง่มุมที่หลากหลายและอาจต่อยอดเป็นธุรกิจอย่างเป็นรูปธรรมขึ้นมาได้

บทบาทร้านกาแฟที่เปลี่ยนไปวัฒนธรรมเกี่ยวกับ Café ถูกเผยแพร่ไปทั่วโลกด้วยอิทธิพลทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของยุโรป โครงสร้างสังคมหลังเข้าสู่ยุคสมัยใหม่เปลี่ยนจากชุมชนขนาดเล็กสู่ความเป็นเมือง จำนวน ประชากรเพิ่มมากขึ้น เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรม อุตสาหกรรมกาแฟเองก็เติบโตขึ้นทั้งในแง่ปริมาณ คุณภาพ และความหลากหลายของสินค้า ทำให้ Café ส่วนใหญ่เริ่มเปลี่ยนแปลงบทบาทไปจากเดิมที่เคยเป็นสถานที่ที่ ใกล้ชิดกับชุมชน (Community-based) กลายเป็นสถานที่ที่เน้นนำเสนอตัวสินค้า ซึ่งก็คือกาแฟ และอาจหมายรวมถึงเครื่องดื่มและอาหารอื่นๆที่ให้บริการควบคู่กัน (Commodity – based) Café ต่างนำเสนอตัวตนผ่านสินค้าที่

มีความเฉพาะตัว โดยเฉพาะในเมืองใหญ่ จุดขายของ Café มิได้จำกัดเพียงแค่เครื่องดื่ม แต่ยังรวมถึงบรรยากาศ การออกแบบพื้นที่และรูปแบบการใช้งาน เพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายคุณสมบัติพิเศษของ Café คือ เป็นจุดบรรจบกันของกิจกรรมที่ขยายขอบเขตออกมาจากการอยู่บ้านและการอยู่ในที่ทำงาน ในยุคปัจจุบัน เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยย่อส่วนงานหลายอย่างของเราให้เข้ามาอยู่ในคอมพิวเตอร์พกพาเพียงเครื่องเดียว ทำให้ หลายคนเลือกใช้ Café เป็นสถานที่สำหรับทำงาน

ข้อดีของสภาพแวดล้อมในร้านกาแฟงานวิจัยค้นพบว่าการเปลี่ยนบรรยากาศออกจากที่เดิมๆนั้นช่วยให้เรา ผ่อนคลายและทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และสภาพแวดล้อมที่มีเสียงรบกวนเล็กน้อยๆ อย่างเช่นเสียง เครื่องทำกาแฟหรือเสียงสนทนาจากระยะไกลๆนั้นไม่ได้ทำลายสมาธิการทำงาน แต่กระตุ้นสมองให้คิดสร้างสรรค์ เพิ่มขึ้นได้ สำหรับช่วงเวลาว่างแทนที่จะอยู่บ้าน หลายคนเลือกไป Café ซึ่งให้บรรยากาศผ่อนคลายอีกแบบหนึ่ง

Alan Blum นักวิชาการด้านสังคม ให้ข้อสังเกตว่า การนั่งอยู่ใน Café นั้นมอบความรู้สึกของความเป็น ส่วนตัวแม้จะอยู่ในที่สาธารณะ ช่วยให้เราไม่รู้สึกละโดดเดี่ยว กล่าวคือเราสามารถมีพื้นที่และช่วงเวลาส่วนตัวไป พร้อมๆกับการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและผู้คนรอบตัวในแง่ของการเป็นธุรกิจนั้น เราอาจแบ่งประเภทของ Café ได้คร่าวๆ เป็นสี่ประเภท ร้านขนาดเล็กที่กระจายอย่างกลมกลืนตามมุมต่างๆของเมือง เน้นบริการที่ง่าย รวดเร็ว ราคาประหยัด เหมาะกับการแวะซื้อหรือนั่งพักเป็นเวลาดสั้นๆ Café อิสระหลากหลายรูปแบบ ที่ซึ่งเมนูเครื่องดื่ม และอาหาร รวมถึงพื้นที่และการตกแต่งร้านถูกสร้างสรรค์มาให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว Café ประเภทนี้อาจมีขนาดใหญ่และมีพื้นที่ใช้สอยหลากหลายรูปแบบ หรืออาจเป็น Café ขนาดเล็กที่ให้ความรู้สึกอบอุ่นเป็นกันเอง Café ที่ ดำเนินการโดย แปรนต์หรือบริษัทใหญ่ๆ บริการมีมาตรฐาน สะดวกสบาย และมีหลายสาขาที่ให้บริการกาแฟ แบบพิเศษ หรือ Specialty Coffee ซึ่งเป็นกาแฟคุณภาพสูงควบคุมมาตรฐานเข้มงวดตลอดการผลิตและถูก นำเสนอโดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเหมาะกับนักชิมและผู้ที่สนใจกาแฟอย่างจริงจัง

ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้ผสมผสานอยู่ในธุรกิจ Café ซึ่งเห็นได้จาก Café ที่ให้บริการกลุ่มคนที่มีความสนใจเฉพาะ เช่น Café สัตว์เลี้ยง, Café บอร์ดเกม, ร้าน Specialty Coffee ที่ ดึงดูดผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับกาแฟและผู้เชี่ยวชาญ, Café ที่เปิดพื้นที่จัดกิจกรรม เช่น งานเสวนาหรือนิทรรศการ ศิลปะ แง่มุมเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าแม้สังคมจะเปลี่ยนแปลงมีความซับซ้อนขึ้น แต่คุณสมบัติของ Café ในการเป็น ‘พื้นที่กลาง’ สำหรับการปฏิสัมพันธ์ของผู้คนนั้นยังคงอยู่ดังเดิมเช่นเดียวกับที่เป็นมาห้าร้อยกว่าปี เพียงแต่รูปแบบ ของมันได้วิวัฒนาการตามยุคสมัยและบริบททางสังคมที่มีความเฉพาะตัวในแต่ละพื้นที่

กาแฟในประเทศไทยมีต้นกำเนิดจากคนไทยผู้ซึ่งนับถือศาสนาอิสลามคนหนึ่ง ชื่อ นายดีหมุน ได้มีโอกาสไป แสวงบุญ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย และได้นำมาเมล็ดพันธุ์กาแฟมาเพาะปลูกที่ ตำบลบ้านโหนด อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ในปี พ.ศ. ๒๔๔๗ กาแฟที่นำมาปรากฏว่าเป็นพันธุ์โรบัสต้า (C.)จากนั้นจึงได้มีการขยายพันธุ์และมีการส่งเสริมการปลูกกาแฟพันธุ์โรบัสต้าออกไปอย่างกว้างขวางในภาคใต้ของประเทศไทย โดยส่งเสริมเป็นพืชปลูกสลับในสวนยางเป็นรายได้สำรองจากการกรีดยาง ปัจจุบันการปลูกกาแฟในภาคใต้ได้มีการพัฒนาการอย่างมากมายสามารถปลูกเป็นพืชหลักและทำรายได้ให้เกษตรกรเป็นอย่างดี พื้นที่ปลูกทั้งสิ้นประมาณ

๑๔๗,๖๔๗ ไร่ สำหรับกาแฟพันธุ์อาราบิกา (C. Arabica) ได้ถูกนำเข้ามาปลูกในประเทศไทย ประมาณ ปี พ.ศ.๒๔๙๓ ตามบันทึกของพระสารศาสตร์พลชั้นี ซึ่งเป็นชาวอิตาลี ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ โครงการปลูกพืชทดแทน และพัฒนาเศรษฐกิจชาวไทยภูเขา ไทย/สหประชาชาติ ได้ส่งเสริมปลูกพืชทดแทนฝิ่น ซึ่งกาแฟพันธุ์อาราบิกาเป็น พืชชนิดหนึ่งที่มีความสำคัญและเป็นความหวังในการทดแทนฝิ่นและสามารถทำรายได้แก่เกษตรกรชาวเขาได้เป็น อย่างดี ทั้งนี้ เนื่องจากสภาพความเหมาะสมของพื้นที่สูงและความต้องการในตลาดยังมีอยู่มาก

โอกาสและแนวโน้มการเติบโตของธุรกิจกาแฟในปี ๒๕๖๗จากการติดตามข้อมูลการตลาดกาแฟโลก ซึ่งมี แนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยอีก ๕ ปี คาดว่าจะเติบโตจาก ๑.๕ ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐในปี ๒๐๒๑ เป็น ๒.๒ ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐในปี ๒๐๒๔ จากความนิยมและปริมาณการบริโภคที่เพิ่มขึ้น และการปรับตัวของตลาด ซึ่งคาดว่าจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยสนับสนุนได้แก่ การเติบโตของชนชั้นกลางทั่วโลก กระแสความนิยมของกาแฟสด การพัฒนาของตลาดกาแฟพรีเมียม การขยายตัวของธุรกิจกาแฟแบบแฟรนไชส์

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอาชีพหลักสูตร “ร้านกาแฟ สร้างอาชีพ” กำหนดหลักการไว้ดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศักยภาพของศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่ และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่
๒. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรมมีจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่นในสังคม
๓. ส่งเสริม ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ร่วมกับภาคีเครือข่าย
๔. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปประกอบอาชีพได้
๕. ส่งเสริมการเรียนรู้หลักการตลาดโดยใช้โลกออนไลน์เข้ามามีบทบาทส่งเสริมการขาย เข้าใจกระบวนการ ตั้งแต่การผลิตไปจนถึงการ จำหน่ายรวมไปถึงการคำนวณต้นทุน

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ในการประกอบอาชีพที่ทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการขงเครื่องดื่ม
๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างอาชีพและรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

ระยะเวลา ๓ ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี ๑ ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ ๒ ชั่วโมง

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

โครงสร้างหลักสูตร “ร้านกาแฟ สร้างอาชีพ”

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	ชั่วโมง
๑.ความรู้พื้นฐานประเภท ชำ กาแฟ และเครื่องดื่มประเภทอื่นๆ	๑.เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในความรู้พื้นฐานประเภท ชา กาแฟ และเครื่องดื่มประเภทอื่นๆ ๒.เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ในการเลือกวัตถุดิบ ๓. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการเพิ่มมูลค่า และการทำการตลาดผ่านโซเชียลมีเดีย	- การแบ่งประเภทเครื่องดื่ม - การเลือกซื้อวัตถุดิบ - การคำนวณต้นทุนตั้งราคาขาย - การส่งเสริมการขาย	- บรรยาย	๑
๒.การชงเครื่องดื่มและการบรรจุภัณฑ์	๑.เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการชงเครื่องดื่มสูตรต่างๆ ๒. เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้รสชาติ ระดับความหวาน ความเข้มข้น ๓. เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้วิธีการเก็บรักษาและการจัดจำหน่าย	- สูตรการชงกาแฟ ชาเขียว ชำไทย นมชมพู โกโก้ - การเก็บรักษา - การจำหน่าย	- สาธิต - ฝึกปฏิบัติ	๒

หมายเหตุ ชั่วโมงการเรียนอาจมีการปรับเปลี่ยนตามระดับความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน

วัตถุดิบ และวัสดุ ที่ใช้ในการฝึกอบรมหลักสูตร “ร้านกาแฟ สร้างอาชีพ”

ที่	วัตถุดิบ และวัสดุ	จำนวน/หน่วย	ราคา	หมายเหตุ
๑.	ขวดแบนกั๊กพร้อมฝา ขนาด ๑๕๐ ml	๑๕๐ ขวด	๓๐๐ บาท	
๒.	ครีมเทียมชั้นหวานชนิดพร้อมไขมัน ตรา คาร์เนชั่น ๒ กก.	๔ ถุง	๕๔๐ บาท	
๓.	นมข้นจืด ๑,๐๐๐ มล. ตรานกเหยี่ยว	๔ กล่อง	๒๔๐ บาท	
๔.	ผงโกโก้ทิวลิป สีเข้ม ๕๐๐ กรัม	๑ ห่อ	๒๐๐ บาท	
๕.	ข้า้ไทยตรามือสูตรต้นตำรับ ขนาด ๔๐๐ กรัม	๑ ถุง	๑๕๐ บาท	
๖.	เนสกาแฟเรดคัพ ขนาด ๓๖๐ กรัม	๑ ถุง	๑๕๕ บาท	
๗.	ชาเขียวนมตรามือสูตรไม่มีกลิ่นมะลิ ขนาด ๑๘๐ กรัม	๑ ถุง	๙๐ บาท	
๘.	น้ำแข็งหลอดเล็ก	๑ กระสอบ	๓๐ บาท	
๙.	สติ๊กเกอร์ขอบคุณแบบกันน้ำ	๑ ม้วน	๑๐๐ บาท	
	รวมเป็นเงิน		๑,๘๐๕ บาท	

วัสดุอื่นๆที่ใช้

๑. น้ำเปล่า
๒. หม้อพร้อมกระบวยตัก
๓. ที่ตวง
๔. เต้าแก๊ส หรือ หม้อไฟฟ้า

แบบทดสอบก่อนเรียน

๑. ประวัติความเป็นมาของกาแฟที่ค้นพบครั้งแรกมาจากประเทศ

- ก. ประเทศอังกฤษ   ข. ประเทศตุรกี
ค. ประเทศเอธิโอเปีย   ง. ประเทศเนเธอร์แลนด์

๒. ชนิดของเมล็ดที่นิยมในปัจจุบันมีกี่ชนิด

- ก. ๒ ชนิด   ข. ๓ ชนิด   ค. ๔ ชนิด   ง. ๕ ชนิด

๓. มีผลการวิจัยที่ระบุว่า การดื่มกาแฟไม่ควรเกิน กี่แก้วต่อวัน

- ก. ๒ แก้ว/วัน   ข. ๓ แก้ว/วัน   ค. ๔ แก้ว/วัน   ง. ๕ แก้ว/วัน

๔. การดื่มกาแฟช่วยลดความเสี่ยงการเป็นไตบ้าง

- ก. มะเร็งเต้านม   ข. โรคพาร์กินสัน   ค. โรคหัวใจ   ง. ถูกทุกข้อ

๕. ปัจจุบันสายพันธุ์ของเมล็ดกาแฟ จะมีอยู่ที่ สายพันธุ์หลัก

- ก. ๓ สายพันธุ์   ข. ๔ สายพันธุ์   ค. ๕ สายพันธุ์   ง. ๖ สายพันธุ์

ใบความรู้

กาแฟ” เครื่องดื่มยอดฮิตที่ไว้เพิ่มความพิถีพิถัน แต่เพื่อน ๆ เคยสงสัยไหมว่า กาแฟแต่ละแบบต่างกันยังไง? ก็เล่นมีทั้งอเมริกาโน ลาเต้ เอสเปรสโซ ละลานตาเต็มไปหมด หรือแม้กระทั่งเมล็ดกาแฟเองสรุปแล้วมีกี่สายพันธุ์กันแน่ วันนี้เลยขอพาทุกคนไป เจาะลึก “กาแฟ” แต่ละเมนูเรียกแบบไหน มีวิธีชงอย่างไรบ้าง? อ่านต่อได้ที่ <https://www.wongnai.com/food-tips/coffee-info?ref=ct>

ทำความรู้จัก “เมล็ดกาแฟ” จุดกำเนิดเครื่องดื่มยอดฮิต

ก่อนจะไปเจาะลึกเมนูต่าง ๆ เรามาทำความรู้จักประวัติกาแฟกันก่อนดีกว่า เมล็ดกาแฟมีจุดกำเนิดมาจากที่ราบสูงในแถบเอธิโอเปียเมื่อหลายศตวรรษก่อน โดยมีตำนานที่เล่าว่า เมล็ดกาแฟถูกค้นพบโดย คาลดี (Kaldi) คนเลี้ยงแกะไปเจอผลเบอร์รี่ชนิดหนึ่ง พอลองชิมแล้วเกิดรู้สึกกระปรี้กระเปร่าขึ้น จนนำมาทดลองสกัดเป็นเครื่องดื่มกินกันในหมู่บ้าน และได้เผยแพร่เป็นวงกว้างมากขึ้นจากประเทศอาราเบีย อิตาลี เนเธอร์แลนด์ เยอรมัน ฝรั่งเศส จนกระจายทั่วโลก

และปัจจุบันสายพันธุ์ของเมล็ดกาแฟ จะมีอยู่ ๔ สายพันธุ์หลัก ๆ ด้วยกันคือ

Arabica พบมากที่สุดในอเมริกาเหนือ มีรสหอมหวาน นุ่มนวล

Robusta เป็นที่นิยมในยุโรป ตะวันออกกลาง และแอฟริกา รสชาติเข้มข้นและคาเฟอีน
ค่อนข้างสูง

Liberica หนึ่งในเมล็ดกาแฟหายาก รสชาติเป็นเอกลักษณ์ มีกลิ่นควันและผลไม้ป่าผสมกัน

Excelsa สายพันธุ์ที่มักพบในแอฟริกา มีความเข้มข้นและขมค่อนข้างมาก

เมนูกาแฟแต่ละแบบเรียกยังไง? ต่างกันตรงไหนบ้าง? อ่านต่อได้ที่

<https://www.wongnai.com/food-tips/coffee-info?ref=ct>

เมนูกาแฟแต่ละแบบเรียกยังไง? ต่างกันตรงไหนบ้าง? อ่านต่อได้ที่

<https://www.wongnai.com/food-tips/coffee-info?ref=ct>

“เอสเปรสโซ” ถือว่าเป็นเหมือนเบสของกาแฟทั้งหมด เพราะเป็นกาแฟที่สกัดออกมา
เป็นช็อตเข้มข้นที่สุด โดยวิธีการสกัดจะใช้แรงดันน้ำที่เดือด ผ่านตัวเมล็ดกาแฟ ออกมาเป็นช็อต
กาแฟดำสุดเข้มข้น ที่เรียกว่า เอสเปรสโซ และกาแฟเอสเปรสโซ และนิยมกินแบบร้อน แต่ใน
ปัจจุบันบางวัฒนธรรมก็มีการนำมาประยุกต์ดื่มแบบเย็นและเพิ่มความหวานเข้าไปเพื่อให้ดื่มง่าย
ขึ้น อ่านต่อได้ที่ <https://www.wongnai.com/food-tips/coffee-info?ref=ct>

อเมริกาโน” หรือหลาย ๆ คนมักเรียกว่า กาแฟดำ แกรมแคลอรีน้อย และดื่มง่ายที่สุด โดย
รูปแบบคือการใส่น้ำเพิ่มเข้าไปในกาแฟเอสเปรสโซเพื่อให้ให้เจือจางลง มีทั้งแบบเย็นและแบบร้อน
หรือบางสูตรอาจมีการเพิ่มน้ำผึ้ง น้ำส้ม น้ำเชื่อมต่าง ๆ ลงไปเพิ่มความหอมหวาน และดื่มง่ายขึ้น
อีกด้วย อ่านต่อได้ที่ <https://www.wongnai.com/food-tips/coffee-info?ref=ct>

“คาปูชิโน” กาแฟนมที่มีฟองนมนุ่ม ๆ ด้านบนเป็นเอกลักษณ์ โดยวิธีคือจะนำนมมาสตรีมให้
ร้อน และใส่กาแฟเอสเปรสโซลงไปประมาณ ๖ ออนซ์ปริมาณต่อ ๑ แก้ว และใส่ฟองนมลงไปทอป
ด้านบน ดื่มได้ทั้งแบบกาแฟร้อน กาแฟเย็น และเป็นเมนูกาแฟปั่นก็ได้ อ่านต่อได้ที่

<https://www.wongnai.com/food-tips/coffee-info?ref=ct>

“ลาเต้” เป็นเมนูกาแฟผสมนมที่รสชาติไม่เข้มข้นมาก เหมาะสำหรับมือใหม่ที่เพิ่งเริ่มหัดกิน
กาแฟ วิธีทำก็คือนำนมมาสตรีมให้ร้อน เติมนมกาแฟเอสเปรสโซลงไป และเติมนมลงไป หรือหลายคน
อาจจะคุ้นเคยกับเมนูลาเต้ร้อนมักจะมีการทำลาเต้อาร์ต โดยการเติมนมลงไปให้เป็นลวดลายต่าง
ๆ ด้วย เพิ่มความน่ารักน่ากินไปอีก อ่านต่อได้ที่ <https://www.wongnai.com/food-tips/coffee-info?ref=ct>

“มอคค่า” เมนูกาแฟเอาใจช็อกโกแลตเลิฟเวอร์ เพราะเมนูนี้มีส่วนผสมของกาแฟเอสเปรสโซ และช็อกโกแลตขอสกลงไปในปริมาณเท่า ๆ กัน และตามด้วยนมร้อน สำหรับกาแฟมอคค่าก็ถือว่า กินง่าย หอมมันด้วยกลิ่นช็อกโกแลต สามารถกินได้ทั้งแบบร้อน แบบเย็น และแบบปั่น อ่านต่อได้ที่ <https://www.wongnai.com/food-tips/coffee-info?ref=ct>

"มักคิอาโต้" เป็นกาแฟเอสเปรสโซที่เติมนมหรือฟองนมลงไป ทำให้รสชาติมันและดื่มง่ายขึ้น กาแฟมักคิอาโต้กินได้ทั้งแบบร้อน แบบเย็น และแบบปั่น ส่วนใหญ่เมนูมักคิอาโต้ร้อนมักจะมีขนาด แก้วที่ค่อนข้างเล็ก ถ้าเทียบกับเมนูกาแฟร้อนอื่น ๆ เพราะใส่แค่กาแฟเอสเปรสโซ ๑-๒ ช็อต กับ นมหรือฟองนมเท่านั้น

เรียกได้ว่า เมนูกาแฟบนโลกนี้นั้นมีหลากหลายหน้าตาและรูปแบบจริง ๆ ยังมีเทรนด์และเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น วิวัฒนาการของกาแฟเองก็ค่อย ๆ พัฒนาไปตามยุคสมัยเช่นเดียวกัน และ นอนว่านอกจากจะรู้เพียงแค่เมนูกาแฟผิว ๆ ก็คงไม่ได้ วันนี้เราเลยเอาวิธีชงกาแฟแบบเบสิกมาฝาก เพื่อน ๆ ที่เริ่มเข้าวงการคอฟฟี่เลิฟเวอร์อีกด้วย อ่านต่อได้ที่ <https://www.wongnai.com/food-tips/coffee-info?ref=ct>

แบบประเมินผลงานผู้เรียน

ชื่อ ..... สกุล -

หลักสูตร การปลูกผักปลอดสารพิษ กลุ่มเกษตรกรรม

คำชี้แจง : ให้วิทยากรประเมินผลงานของผู้เรียนตามหัวข้อที่กำหนดให้

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนนประเมิน(๑๐ คะแนน)
๑. ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระ (๒๐ คะแนน)	
๑.๑ ทดสอบความรู้ความเข้าใจ	
๑.๒ สอบถามความรู้ความเข้าใจ	
๒. ทักษะการปฏิบัติ (๔๐ คะแนน)	
๒.๑ สังเกตการณ์ปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้การจัดกิจกรรม	
๒.๒ ประเมินโดยให้สาธิต	
๒.๓ แสดงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ	
๒.๔ ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม	
๓. คุณภาพผลงาน ผลการปฏิบัติ	
๓.๑ สังเกตผลงาน	
๓.๒ ตรวจสอบผลงาน	
๓.๓ มีความคิดสร้างสรรค์	
๓.๔ ผลการปฏิบัติว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่	
รวมคะแนน (๑๐๐ คะแนน)	

หมายเหตุ: การประเมินผลการจบหลักสูตรอาจดำเนินการได้ ดั้งนี้การประเมินระหว่างเรียน และเมื่อจบหลักสูตรประเมินครั้งเดียวก่อนจบหลักสูตรทั้งนี้ เกณฑ์การจบหลักสูตร จะต้องได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมิน

ลงชื่อ .....วิทยากร

(.....)

แบบทดสอบหลังเรียน

๑.กาแฟพันธุ์อาราบิก้า (Arabica) ปลูกที่สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ

ก.๑,๐๐๐ ฟุต

ข.๒,๐๐๐ ฟุต

ค.๓,๐๐๐ ฟุต

ง.๔,๐๐๐ ฟุต

๒.กรรมวิธีตากแห้ง (Dry Method) เป็นการนำผลเชอร์รี่มาตากแห้ง ใช้เวลาประมาณกี่ วัน จากนั้นจึงทำการกระเทาะเปลือกออกอีกครั้งหนึ่ง

ก.๑๒ วัน

ข.๑๓ วัน

ค.๑๔ วัน

ง.๑๕ วัน

๓.การคั่วกาแฟ เป็นวิธีและขั้นตอนที่สำคัญที่สุดในการดึงคุณสมบัติต่างของกาแฟใช้ระยะเวลาประมาณกี่นาที

ก.๑๐-๒๐ นาที

ข.๓๐-๔๐ นาที

ค.๕๐-๖๐ นาที

ง.๖๐ นาทีขึ้นไป

๔.กาแฟโรบัสต้าของไทยปลูกอยู่ในภาคไหนของประเทศไทย

ก.ภาคเหนือ

ข.ภาคกลาง

ค.ภาคอีสาน

ง.ภาคใต้

๕.กาแฟอาราบิก้าของไทยของปลูกอยู่ในภาคไหนของประเทศไทย

ก.ภาคเหนือ

ข.ภาคกลาง

ค.ภาคอีสาน

ง.ภาคใต้

เฉลยข้อสอบก่อนเรียน

๑.ค.ประเทศเอธิโอเปีย ๒.ค.๔ ชนิด ๓.ค.๔ แก้ว/วัน ๔.ง.ถูกทุกข้อ ๕.ข.๔ สายพันธุ์

เฉลยข้อสอบก่อนเรียน

๑.ค.๓,๐๐๐ ฟุต ๒.ง.๑๕ วัน ๓.ก.๑๐-๒๐ นาที ๔.ง.ภาคใต้ ๕.ก.ภาคเหนือ